

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 239

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 18 martie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
D E C R E T E	
134. — Decret pentru eliberarea din funcție a unui consilier de stat	2
135. — Decret pentru numirea în funcție a unui consilier de stat.....	2
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
246. — Hotărâre privind înscrierea unui bun cultural mobil în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, darea acestuia în administrarea Muzeului Național de Artă al României și modificarea anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	3
247. — Hotărâre privind înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului a unui bun imobil și darea acestuia în administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor.....	4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
270/398. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al viceprim-ministrului, ministrul finanțelor, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării	5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 3 din 17 februarie 2025 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	6–15

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru eliberarea din funcție a unui consilier de stat**

În temeiul dispozițiilor art. 94 lit. c) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 3 și 4 din Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Constantin Ionescu se eliberează din funcția de consilier de stat, la cerere.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 18 martie 2025.

Nr. 134.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T**pentru numirea în funcție a unui consilier de stat**

În temeiul dispozițiilor art. 94 lit. c) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 3 și 4 din Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Florin Lazăr Vlădică se numește în funcția de consilier de stat.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 18 martie 2025.

Nr. 135.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind înscrierea unui bun cultural mobil în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, darea acestuia în administrarea Muzeului Național de Artă al României și modificarea anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 861 alin. (3), art. 867 și al art. 868 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 288 alin. (1) și art. 299 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, precum și darea în administrarea Muzeului Național de Artă al României a bunului cultural mobil, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, în scopul includerii acestuia în cadrul colecției muzeului.

Art. 2. — Predarea-preluarea bunului cultural mobil prevăzut la art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 3. — Ministerul Culturii, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,
György Attila,
secretar de stat
p. Ministrul culturii,
Diana Ștefana Baciuna,
secretar de stat

București, 13 martie 2025.
Nr. 246.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunului cultural mobil care se înscrie în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și se dă în administrarea Muzeului Național de Artă al României

Nr. MF	Codul de clasificare	Tipul bunului	Denumirea	Elementele-cadru de descriere tehnică	Adresa	Anul dobândirii	Valoarea de inventar — lei —	Data la care bunul este înregistrat cu valoarea de inventar în evidența financiar-contabilă	Titularul dreptului de administrare și ordonatorul principal de credite (denumirea și codul fiscal)	Baza legală	Administrare/ Concesiune/ Folosință gratuită/ Închiriere
Se va atribui ulterior de Ministerul Finanțelor.	8.24.10	mobil	Lucrarea de artă plastică „Țărăncuță”	Autor: Sava Henția Tehnica: ulei pe carton Dimensiuni: 40 cm x 32,4 cm Data: 1881 Tablou clasat în categoria Tezaur, semnat dreapta jos cu negru „S. Henția, 1881”	Țara: România; municipiul București, sectorul 1, Calea Victoriei nr. 49-53	2024	79.566,40	2024	Muzeul Național de Artă al României CIF 4602084 Ministerul Culturii CIF 4192812	Contract de cumpărare nr. 1.033/5.09.2024	administrare

HOTĂRÂRE

privind înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului a unui bun imobil și darea acestuia în administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor

Având în vedere prevederile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 5 alin. (1) din Normele tehnice pentru întocmirea și actualizarea inventarului bunurilor din domeniul public al statului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.176/2024,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 288 alin. (1) și art. 299 lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 867 alin. (1) și art. 868 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor a unui bun imobil, cu destinație tehnică, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-

valorică, iar Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 10 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
p. Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,
György Attila,
secretar de stat
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltan
Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru
și Publicitate Imobiliară,
Laurențiu-Alexandru Blaga

București, 13 martie 2025.
Nr. 247.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE
ale bunului imobil care se înscrie în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și care se dă în administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor

Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare	Tipul bunului (mobil/imobil)	Denumirea	Elementele-cadru de descriere tehnică	Adresa	Vecinătăți	Anul dobândirii/dării în folosință	Valoarea de inventar	Data la care bunul este înregistrat cu valoarea de inventar din col. 9 în evidența financiar-contabilă	Titularul dreptului de administrare și ordonatorul principal de credite (denumirea și codul fiscal)	Situația juridică	
												Baza legală	Administrare/ Concesiune/ Folosință gratuită/ Închiriere
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Ministerul Finanțelor va atribui un număr nou.	8.30.03	Imobil	Pilastru pentru antenă GNSS	Construcție realizată dintr-o țeavă metalică cu înălțimea = 10 m, diametrul = 10 cm; țeava este încastrată în beton, având suprafața de 50 cm x 50 cm	Țara: România, județul Bihor, municipiul Beiuș, Str. Română nr. 6	—	2007	4.119,00	23.08.2024	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor CUI 9987321 Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației CUI 26369185	Factura fiscală nr. SDK 027 din 21.12.2007; OP nr. 1.078 din 21.12.2007; Proces-verbal nr. 1 din 21.12.2007; Proces-verbal de recepție finală nr. 9 din 21.12.2016	În administrare
TOTAL:									4.119,00				

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Nr. 270 din 3 februarie 2025

MINISTERUL FINANTELOR
Nr. 398 din 6 martie 2025

ORDIN

pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 162.473 din 12.06.2024 al Direcției generale buget finanțe și fonduri europene din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale,

în baza prevederilor:

— Planului Strategic PAC 2023-2027 al României (PS 2023-2027), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8.783 din 7 decembrie 2022;

— Regulamentului (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013;

— Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013,

în temeiul prevederilor:

— art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 9 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigridină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale și viceprim-ministrul, ministrul finanțelor, emit prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru

perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Violeta Mușat,
secretar de stat

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,
Tánczos Barna

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 3

din 17 februarie 2025

Dosar nr. 2.691/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Eleni Cristina Marcu	— președintele delegat al Secției penale
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Ilie Iulian Dragomir	— judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu	— judecător la Secția penală
Elena Barbu	— judecător la Secția penală
Mircea Mugurel Șealea	— judecător la Secția penală
Gheorghe Valentin Chitidean	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Valerica Voica	— judecător la Secția penală
Luminița Criștiu-Ninu	— judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Isabelle Tocan	— judecător la Secția penală
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Pe rol se află Dosarul nr. 2.691/1/2024 având ca obiect recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, vizând următoarea problemă de drept: „Legalitatea formulării propunerii cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului, împreună cu dosarul cauzei, a depunerii propunerii de prelungire a arestării preventive sau a arestului la domiciliu în ultima zi a termenului prevăzut de art. 207 alin. (1) și, respectiv, art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod”.

2. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a fost constituit conform prevederilor art. 473 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 30 alin. (1) și art. 31 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

3. Ședința a fost prezidată de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina-Alina Corbu.

4. La ședința de judecată a participat doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ca reprezentant al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

5. Totodată, la ședința de judecată a participat domnul magistrat-asistent Costin Cristian Pușcă, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Regulament.

6. După prezentarea referatului de către magistratul-asistent, președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu sunt cereri de formulat ori chestiuni prealabile de invocat, a solicitat doamnei procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie să susțină punctul de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării și interpretării unitare ce face obiectul cauzei de față.

7. Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că sesizarea îndeplinește toate condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, iar cu privire la fondul sesizării a susținut că se consideră în termen propunerea formulată cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului și depunerea propunerii de prelungire a arestării preventive sau a arestului la domiciliu, în ultima zi a termenului prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod.

8. În argumentarea punctului de vedere a arătat că problema care se pune nu ține de natura termenului și nici de calculul acestuia, întrucât există atât decizii ale Curții Constituționale (Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 mai 2015), cât și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (Decizia nr. 20 din 16 octombrie 2017, pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 17 noiembrie 2017, și Decizia nr. 16 din 17 septembrie 2018, pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 2 noiembrie 2018) care au statuat că art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede, în mod expres, sancțiunea nulității absolute în cazul nerespectării termenului imperativ și decăderea procurorului din dreptul de a solicita prelungirea arestării preventive. A susținut în legătură cu chestiunea de drept invocată că privește necesitatea lămuririi sintagmei „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive”, având în vedere modul diferit în care aceasta a fost interpretată de instanțele de judecată.

9. Procurorul a mai făcut precizarea că natura juridică a termenului este similară și în situațiile prevăzute de art. 207 alin. (1) și art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală.

10. Reprezentantul Ministerului Public a susținut că din simpla interpretare gramaticală a dispozițiilor legale mai sus menționate rezultă permisiunea de formulare a propunerii

în ultima zi a termenului, întrucât sintagma „cu cel puțin 5 zile înainte” include în mod evident și această a 5-a zi, dat fiind că, din punctul de vedere al semnificației uzuale, sintagma „cel puțin ...” semnifică o durată mai mare sau egală cu cea indicată.

11. Invocând modul în care au fost reglementate aceste dispoziții legale, a arătat că termenul este un termen minim, prin aceasta înțelegându-se că singura cerință impusă de legiuitor este de respectare de către procuror a numărului minim de zile stabilite.

12. Astfel, a considerat că legiuitorul a apreciat ca fiind necesare și suficiente pregătirii apărării 5 zile libere calendaristice, iar în cazul concret al prezentei probleme de drept, în care propunerea este formulată în ultima zi a termenului, a evidențiat că inculpatul beneficiază, în mod efectiv, de toate aceste 5 zile, întrucât ultima zi a termenului reprezintă întotdeauna următoarea zi lucrătoare, așa încât, real, sunt șapte zile.

13. În consecință, în condițiile în care pentru inculpații aflați sub puterea acestor măsuri preventive sunt disponibile în mod concret cele 5 zile stabilite de legiuitor în scopul pregătirii corespunzătoare a apărării, a considerat că este în termen propunerea formulată cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului și a depunerii propunerii de prelungire a arestării preventive sau a arestului la domiciliu, în ultima zi a termenului prevăzut de art. 207 alin. (1) și, respectiv, art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod.

14. Președintele completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a reținut dosarul în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

15. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 1.388/III-5/2024, a sesizat, în temeiul prevederilor art. 471 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale ce vizează următoarea problemă de drept: „Legalitatea formulării propunerii cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului, împreună cu dosarul cauzei, a depunerii propunerii de prelungire a arestării preventive sau a arestului la domiciliu în ultima zi a termenului prevăzut de art. 207 alin. (1) și, respectiv, art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod”.

II. Dispoziții legale relevante în lămurirea problemei de drept

Codul de procedură penală

Art. 207 — Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară

(1) Când procurorul dispune trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă, rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei, se înaintează judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia.

(2) În termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului, judecătorul de cameră preliminară verifică din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive, înainte de expirarea duratei acesteia, cu citarea inculpatului. (...)

Art. 222 — Durata arestului la domiciliu (...)

(4) Judecătorul de drepturi și libertăți este sesizat în vederea prelungirii măsurii de către procuror, prin propunere motivată, însoțită de dosarul cauzei, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia. (...)

Art. 235 — Procedura prelungirii arestării preventive în cursul urmăririi penale

(1) Propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depun la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive, sub sancțiunea nulității absolute. (...)

Art. 268 — Consecințele nerespectării termenului

(1) Când pentru exercitarea unui drept procesual legea prevede un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage decăderea din exercițiul dreptului și nulitatea actului făcut peste termen.

(2) Când o măsură procesuală nu poate fi luată decât pe un anumit termen, expirarea acestuia atrage de drept încetarea efectului măsurii.

(3) Pentru celelalte termene procedurale se aplică, în caz de nerespectare, dispozițiile privitoare la nulități.

Art. 269 — Calculul termenelor procedurale

(1) La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna sau anul prevăzut în actul care a provocat curgerea termenului, în afară de cazul când legea dispune altfel.

(2) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se socotește ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește. (...)

(4) Când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

III. Examenul jurisprudențial. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

16. Autorul sesizării a reținut că problema de drept supusă examinării a apărut în cauzele în care *sesizarea* instanței cu rechizitoriul prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a luat o măsură preventivă sau *depunerea* propunerii de prelungire a duratei arestării preventive ori a arestului la domiciliu a avut loc *în ultima zi* a termenului prevăzut de art. 207 alin. (1) și, respectiv, art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod.

17. *Într-o primă orientare jurisprudențială* s-a considerat că termenul prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală este respectat atunci când procurorul a formulat, *în ultima zi* a acestuia, propunerea de prelungire a duratei măsurii arestării preventive ori a arestului la domiciliu sau a sesizat instanța cu rechizitoriul prin care a dispus trimiterea în judecată a inculpatului aflat sub imperiul unei măsuri preventive, cu argumentul că au fost asigurate inculpatului, în mod efectiv, cele 5 zile libere, calendaristice, necesare exercitării dreptului la apărare.

18. În cadrul acestei prime orientări jurisprudențiale s-a identificat și opinia în conformitate cu care *ultima zi* a termenului este *ziua în care termenul se împlinește*, iar aprecierea că această din urmă zi nu este în afara termenului de 5 zile, prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, ar reprezenta o interpretare eronată a dispozițiilor legale, din moment ce s-ar putea ajunge, față de dispozițiile art. 269 alin. (4) din Codul de procedură penală, ca termenul să fie de 8 sau 9 ori chiar 10 zile calendaristice, anterioare datei expirării măsurii preventive.

19. Aplicând asemenea raționamente, s-au pronunțat hotărâri definitive prin care s-a constatat neîntemeiată excepția tardivității și s-au examinat, pe fond, condițiile de prelungire a duratei măsurii arestării preventive ori a arestului la domiciliu, după caz, s-au verificat cerințele vizând menținerea măsurii preventive dispuse față de inculpatul trimis în judecată prin rechizitoriu.

20. Au fost anexate cererii de recurs în interesul legii mai multe hotărâri judecătorești definitive care exprimă, în mod expres, această orientare jurisprudențială, pronunțate de: Curtea de Apel București, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul București, Tribunalul Dolj, Tribunalul Sibiu, Tribunalul Hunedoara, Tribunalul Brașov, Tribunalul Iași, Tribunalul Argeș, Judecătoria Calafat, Judecătoria Zalău, Judecătoria Odorheiu Secuiesc, Judecătoria Sighișoara și Judecătoria Iași.

21. Totodată, au fost atașate hotărâri definitive din care rezultă, în mod implicit, că instanțele au considerat că termenul *de cel puțin 5 zile de la expirarea măsurii preventive*, prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, a fost respectat, chiar dacă sesizarea procurorului s-a formulat în ultima zi a termenului, în condițiile în care excepția tardivității nu a fost invocată de părți și nici ridicată din oficiu (Curtea de Apel București, Judecătoria Târgu Jiu și Judecătoria Târgu Mureș).

22. **În cea de-a doua orientare jurisprudențială** s-a reținut că propunerea procurorului de prelungire a duratei arestării preventive ori a arestului la domiciliu sau sesizarea instanței cu rechizitoriul în cauzele în care, față de inculpatul trimis în judecată, s-a dispus una dintre măsurile preventive *nu respectă* dispozițiile legale privind termenul prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, *dacă s-a formulat în ultima zi a termenului*, cu motivarea că prin aceste texte legale legiuitorul a reglementat două termene:

— un termen în care procurorul trebuie să formuleze propunerea de prelungire a duratei măsurii arestării preventive/arestului la domiciliu sau de menținere a măsurii preventive dispuse față de inculpatul trimis în judecată și

— un termen rezervat exercitării dreptului la apărare al inculpatului față de care se solicită prelungirea/menținerea acestor măsuri preventive.

23. Astfel, s-a considerat că *ultima zi* a termenului este rezervată inculpatului pentru exercitarea dreptului la apărare, și nicidecum nu se află la dispoziția procurorului, care trebuie să formuleze sesizarea anterior acestei zile. S-a constatat că termenul pentru apărarea inculpatului este determinat, în mod expres, prin indicarea unui număr de 5 zile înainte de a expira durata măsurii preventive, iar termenul prevăzut pentru procuror se încheie anterior curgerii termenului inculpatului, astfel că procurorul trebuie să sesizeze instanța în afara termenului de apărare al inculpatului, căci, altfel, ceea ce poate fi făcut în ultima zi a oricărui termen, *a fortiori*, poate fi făcut și în prima zi a termenului respectiv.

24. Aplicând acest raționament, s-au pronunțat hotărâri definitive prin care judecătorul a constatat întemeiată excepția tardivității formulării în ultima zi a termenului a propunerii de prelungire a duratei măsurii arestării preventive/arestului la domiciliu sau de menținere a măsurii preventive, dispuse față de inculpatul trimis în judecată prin rechizitoriu.

25. Orientarea jurisprudențială anterior expusă se regăsește în hotărâri definitive pronunțate de Curtea de Apel București, Curtea de Apel Iași, Tribunalul București, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Călărași, Tribunalul Prahova, Tribunalul Dolj, Tribunalul Olt, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Bacău, Tribunalul Bihor, Judecătoria Bufta, Judecătoria Craiova și Judecătoria Răducăneni.

IV. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

26. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, au fost identificate următoarele:

— *Decizia nr. 20 din 16 octombrie 2017*, pronunțată de *Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 17 noiembrie 2017, prin care s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, termenul de 5 zile prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală se calculează potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală;

— *Decizia nr. 16 din 17.09.2018*, pronunțată de *Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 2 noiembrie 2018, prin care s-a statuat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 207 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, termenul *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia* este un termen peremptoriu, iar încălcarea sa atrage decăderea procurorului din dreptul de a formula cereri privind măsurile preventive și nulitatea actului făcut în acest sens peste termen, precum și imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a verifica din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive înainte de expirarea duratei acesteia.

27. În jurisprudența instanței supreme a fost identificată *Încheierea nr. 509 din data de 12 mai 2017*, pronunțată în Dosarul nr. 298/42/2017/a.1.1 al Secției penale, prin care judecătorul de cameră preliminară a admis contestația inculpatului și a constatat încetată de drept măsura arestării preventive, constatând că în cauză nu au fost respectate prevederile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală din moment ce rechizitoriul și dosarul de urmărire penală nu au fost înaintate instanței cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive, așa încât judecătorul de cameră preliminară nu a fost legal investit cu propunerea de menținere a măsurii preventive luate față de inculpat. S-a arătat că termenul regresiv, minimal, de 5 zile are natura unui termen procedural imperativ, iar sancțiunea pentru nerespectarea sa este, conform art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală, decăderea din exercițiul dreptului și nulitatea actului făcut peste termen.

V. Jurisprudența Curții Constituționale a României

28. Semnificativă pentru problema de drept ce formează obiectul prezentului recurs în interesul legii este *Decizia Curții Constituționale nr. 336 din 30 aprilie 2015*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 mai 2015, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate invocată, constatându-se că dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive* atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală.

29. Curtea a statuat că nerespectarea termenului reglementat de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală pentru depunerea propunerii de prelungire a duratei arestării preventive aduce atingere dispozițiilor constituționale ale art. 24 relative la dreptul la apărare și garanțiilor statuate prin dispozițiile art. 20 din Constituția României raportat la art. 6 paragraful 3 lit. b) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la apărare și dreptul acuzatului de a dispune de timpul și de facilitățile necesare pentru pregătirea apărării sale. Pe de altă parte, instanța de contencios constituțional a reținut că încălcarea termenului conduce la eludarea exigențelor impuse de dispozițiile referitoare la înfăptuirea justiției, cuprinse în art. 124 din Legea fundamentală. A constatat că acest termen are natura juridică a unui termen peremptoriu.

VI. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO)

30. Din jurisprudența instanței de la Strasbourg se desprind exigențe suplimentare de natură a asigura un conținut mai profund dreptului la apărare și pentru buna înfăptuire a actului de justiție:

— Cauza *Daud contra Portugaliei* — CtEDO a reiterat că drepturile omului și libertățile fundamentale trebuie să fie concrete și efective, iar nu drepturi teoretice și iluzorii, astfel că, în situația în care apărătorul nu sesizează cu privire la lipsa condițiilor pentru a studia suficient de bine dosarul și pentru a pregăti apărarea, instanța trebuie să manifeste inițiativă și să amâne dezbaterile, preocuparea instanței pentru realizarea unei apărări eficiente și efective fiind o obligație importantă impusă judecătorilor (Hotărârea din 21 aprilie 1998);

— Cauza *Bonzi contra Elveției* — CtEDO a arătat că art. 6 paragraful (3) lit. b) din Convenție (*orice acuzat are, în special, dreptul să dispună de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării sale*) protejează acuzatul împotriva unui proces pripit, fiind necesar ca acesta să aibă timpul adecvat și posibilitatea pentru pregătirea apărării sale (Hotărârea din 12 iulie 1978);

— Cauza *Gregačević contra Croației* — CtEDO a reiterat că art. 6 paragraful (3) lit. b) din Convenție garantează acuzatului timpul adecvat și facilități pentru pregătirea apărării sale, urmând a se ține seama în special de natura procesului, complexitatea cauzei și stadiul procedurii (Hotărârea din 10 octombrie 2012);

— Cauza *Sakhnovski contra Rusiei* — CtEDO a arătat că, în anumite circumstanțe, instanța poate fi obligată să amâne procesul din oficiu, astfel încât să ofere apărării suficient timp pentru pregătirea apărării (MC — Hotărârea din data de 2 noiembrie 2010);

— Cauza *Makhfi contra Franței* — CtEDO a constatat încălcarea principiului egalității armelor, precum și a dreptului la apărare al reclamantului prin susținerea pledoariei de către avocatul apărării la ora 5 dimineața, după o ședință de judecată de peste 15 ore. S-a arătat că oboseala îi poate plasa pe acuzați într-o stare de rezistență fizică și psihică scăzută în momentul în care se află într-o dezbatere foarte importantă pentru aceștia, față de gravitatea infracțiunilor care li se impută. În acest context este determinant ca nu numai acuzații, dar și avocații lor să poată urmări dezbaterile, să răspundă la întrebări sau să pledeze fără a fi într-o stare de oboseală excesivă. De asemenea, este crucial ca și judecătorul să aibă o deplină capacitate de concentrare și atenție, pentru a urmări dezbaterile și a se putea pronunța în deplină cunoștință de cauză (Hotărârea din 19 octombrie 2004).

VII. Punctul de vedere exprimat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

31. Formulând recursul în interesul legii, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a opinat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a cererii de recurs în interesul legii, raportat la dispozițiile art. 471 din Codul de procedură penală, deoarece sesizarea aparține unuia dintre titularii cererii de recurs în interesul legii, prevăzuți de dispozițiile legale, instanțele au apreciat diferit în legătură cu chestiunea de drept ce formează obiectul prezentei sesizări — hotărârile anexate fiind elocvente în acest sens, iar instanța supremă nu a mai analizat anterior problema de drept supusă dezbaterii pentru unificarea practicii.

32. Pe fondul problemei de drept, titularul sesizării a apreciat că soluția legală în materie este reflectată de prima orientare jurisprudențială, respectiv că *se consideră în termen propunerea formulată cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului și depunerea propunerii de prelungire a arestării preventive sau a arestului la domiciliu, în ultima zi a termenului*

prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod.

33. S-a susținut că problema de drept nu vizează natura termenului prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală și nici modalitatea de calcul al acestuia, ci necesitatea lămuririi sintagmei *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive*, având în vedere modul diferit în care aceasta a fost interpretată de instanțele de judecată.

34. Astfel, s-a arătat că termenul, prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, a fost stabilit de legiuitor în scopul asigurării respectării dreptului fundamental la apărare al inculpatului aflat sub puterea unei măsuri preventive și a eliminării arbitrarului cu privire la dispunerea prelungirii sau menținerii acesteia, aspect ce rezultă din cuprinsul Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015 a Curții Constituționale și Deciziei nr. 16 din 17 septembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

35. În aceste condiții, s-a considerat că se impune a se analiza dacă formularea unei propuneri cu privire la măsurile preventive în ultima sa zi [calcul efectuat conform prevederilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală], este de natură să cauzeze o vătămare procesuală, concretizată în încălcarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului cu privire la care s-a dispus o măsură preventivă, astfel încât să fie incidente normele procesuale penale prevăzute de art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală, cu consecința decăderii procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunerea de prelungire sau de a formula solicitarea de menținere a măsurii arestării preventive și constatarea nulității absolute a actului făcut peste termen.

36. Prin recursul în interesul legii formulat s-a apreciat că prezenta problemă de drept a apărut ca urmare a existenței, atât în practică, cât și în doctrina de specialitate, a unei confuzii, întrucât s-a considerat că art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală stabilesc un termen *de 5 zile*, când, în realitate, termenul prevăzut de legiuitor este *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive*, iar din simpla interpretare gramaticală a dispozițiilor legale mai sus menționate rezultă permisiunea expresă de formulare a propunerii în ultima zi a termenului, întrucât sintagma *cu cel puțin 5 zile înainte* include în mod evident și această a 5-a zi, dat fiind faptul că, din punctul de vedere al semnificației uzuale, sintagma „cel puțin...” semnifică o durată, cantitate etc. mai mare sau egală cu cea indicată.

37. S-a arătat că această interpretare a fost indicată de Curtea Constituțională, în Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, în cuprinsul căreia s-a reținut nelegalitatea *depunerii propunerii de prelungire a arestării preventive la instanță cu mai puțin de 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia*.

38. Din modul de reglementare s-a constatat că termenul nu este unul strict determinat (cum se întâmplă, de exemplu, în cazul termenului de declarare a apelului), ci este un termen minim, prin aceasta înțelegându-se că singura cerință impusă de legiuitor este de respectare de către procuror a numărului minim de zile stabilite.

39. Prin urmare, s-a învederat că legiuitorul a apreciat ca fiind necesare și suficiente pregătirii apărării 5 zile libere calendaristice, așa încât, în cazul concret în care propunerea este formulată în ultima zi a termenului, inculpatul beneficiază în mod efectiv de toate aceste 5 zile și nu se poate susține că există o vătămare a drepturilor sale procesuale.

40. S-a menționat că, în cazul opiniei contrare, se ajunge la prelungirea artificială a termenului regresiv cu încă o zi, în concret fiind lăsate *libere* minimum 6 zile (nu 5 cât reprezintă termenul), fapt care contravine în mod evident voinței legiuitorului.

41. În susținerea soluției propuse pentru dezlegarea chestiunii de drept, s-a precizat că termenul care face obiectul prezentei probleme de drept nu poate avea caracter de termen prohibitiv, așa cum rezultă implicit din Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015 a Curții Constituționale și deciziile nr. 20 din 16 octombrie 2017 și nr. 16 din 17 septembrie 2018 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, cu caracter obligatoriu (în care se menționează expres că acesta este un termen procedural peremptoriu, minim și de regresivitate), rațiunea sa fiind nu de limitare a drepturilor procesuale ale procurorului, ci de acordare a unui drept inculpatului, în scopul creării condițiilor necesare asigurării unei apărări efective pentru acesta.

42. Referitor la restricția impusă procurorului, s-a apreciat că nu este de sine stătătoare, ci reprezintă consecința firească a acordării dreptului la apărare al inculpatului, iar, în aceste condiții, nu poate depăși ca timp însuși dreptul principal din care derivă; o restricție corelativă unui drept nu poate depăși ca durată sau întindere însuși dreptul principal care a impus luarea acesteia.

43. În continuare, s-a apreciat eronată opinia conform căreia legiuitorul a reglementat două termene, și anume un termen rezervat exercitării dreptului la apărare al inculpatului și un termen în care procurorul trebuie să formuleze propunerea de prelungire/menținere a măsurii preventive, afirmându-se că orice termen stabilit de legiuitor are la bază existența unui drept procesual, iar în cazul de față singurul drept protejat este cel la apărare al inculpatului, or, pentru același drept nu pot fi stabilite două termene distincte.

44. S-a specificat că deciziile cu caracter obligatoriu anterior menționate se referă strict la un singur termen, cel regresiv, impus de necesitatea asigurării condițiilor pentru pregătirea unei apărări efective.

45. Chiar dacă s-ar accepta existența celor două termene distincte, s-a precizat că este de necontestat că singura situație în care pot exista o vătămare și, implicit, o nulitate absolută este în cazul încălcării dreptului la apărare al inculpatului.

46. În concluzie, s-a considerat că, în cazul formulării propunerii cu privire la măsurile preventive, în ultima zi a termenului prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) sau art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod, nu există în materialitatea sa vătămarea procesuală la care se face referire în deciziile mai sus menționate pronunțate de Curtea Constituțională și Înalta Curte de Casație și Justiție, în condițiile în care, pentru inculpații aflați sub puterea acelor măsuri preventive, sunt disponibile, în mod concret, cele 5 zile stabilite de legiuitor în scopul pregătirii corespunzătoare a apărării.

VIII. Opiniile exprimate de specialiști

47. În conformitate cu dispozițiile art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, au fost transmise opinii ale specialiștilor în drept penal, în legătură cu chestiunea de drept care formează obiectul recursului în interesul legii.

48. Prin punctul de vedere exprimat, specialiștii din cadrul Facultății de Drept de la **Universitatea Lucian Blaga din Sibiu** au considerat în termen propunerea formulată cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului și a propunerii de prelungire a arestării preventive sau a arestului la domiciliu, în ultima zi a termenului prevăzut de

art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod.

49. În acest sens s-a arătat că dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală prevăd, în mod expres, sancțiunea nulității absolute în cazul nerespectării termenului de către procuror la formularea propunerii de prelungire a măsurii arestului preventiv în faza de urmărire penală, condiții în care dobândește natura unui termen peremptoriu, calificare dată și prin Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015 a Curții Constituționale, prin care a fost sancționată depunerea propunerii de prelungire a arestării preventive cu mai puțin de 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii.

50. Pe de altă parte, s-a subliniat că termenul este unul de regresivitate și imperativ sub aspectul duratei sale minime, iar modul său de calcul, pe zile libere, astfel cum a stabilit Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 20 din 16 octombrie 2017, este în măsură să asigure exercitarea efectivă a dreptului la apărare, câtă vreme prin decizia menționată Curtea Constituțională a sancționat depunerea propunerii de prelungire a arestului preventiv cu mai puțin de 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii.

51. În mod similar, termenul *de cel puțin 5 zile* reglementat de dispozițiile art. 207 alin. (1) și art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală a fost apreciat ca având aceeași natură juridică cu cel prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, dată fiind identitatea de reglementare, context în care s-a făcut trimitere la Decizia nr. 16 din 17 septembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

52. Facultatea de Drept — Departamentul de Drept Public — Centrul de Cercetări în Științe Penale din cadrul **Universității de Vest din Timișoara**, prin punctul de vedere transmis, a considerat recursul în interesul legii admisibil în raport cu dispozițiile art. 471 și 472 din Codul de procedură penală și a opinat, pe fond, în sensul că nu se consideră formulată în termen propunerea cu privire la măsurile preventive în cazul înaintării rechizitoriului împreună cu dosarul cauzei sau depunerea propunerii de prelungire a arestării preventive ori a arestului la domiciliu în ultima zi a termenului, prevăzut de art. 207 alin. (1) și, respectiv, art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod.

53. În conturarea acestui punct de vedere s-a precizat, în esență, că termenul de 5 zile a fost reglementat de legiuitor în scopul asigurării dreptului fundamental la apărare al inculpatului supus unei măsuri privative de libertate și al eliminării arbitrarului cât privește dispunerea prelungirii arestului la domiciliu sau a arestului preventiv ori menținerea oricărei măsuri preventive [art. 222 alin. (4), art. 235 alin. (1), respectiv art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală], astfel cum rezultă atât din considerentele Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015 pronunțate de Curtea Constituțională, cât și din cele cuprinse în Decizia nr. 20 din 16 octombrie 2017 și Decizia nr. 16 din 17 septembrie 2018, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

54. Procedând la analiza modului de calcul al termenelor procedurale, reglementat de dispozițiile art. 269 din Codul de procedură penală, s-a evidențiat faptul că, de regulă, acesta conduce la suplimentarea unui termen calendaristic, pe zile, cu două unități de timp, iar prin aplicarea dispozițiilor art. 269 alin. (4) din Codul de procedură penală termenele procedurale

se pot augmenta cu mai multe unități de timp (prorogare legală), fiind necesar a distinge între *ziua în care se împlinește termenul procedural și ultima zi a termenului*.

55. S-a arătat că legea procesuală nu face nicio distincție între termenele de regresivitate și cele de succesiune din perspectiva modului de calcul, iar termenul minim nu impune o analiză diferită a naturii și modului de calcul al termenelor regresive, prorogarea operând atât în succesiune, cât și în regresivitate.

56. Acceptarea ca judecătorul să fie legal sesizat în ultima zi a termenului, ceea ce implică nerespectarea acestuia, echivalează cu posibilitatea de a formula sesizări în orice altă zi în care termenul curge, întrucât nu pot fi identificate deosebiri între ultima zi a termenului și orice altă zi a sa.

57. În consecință, s-a arătat că ultima zi a termenului nu este la dispoziția Ministerului Public pentru a formula propunerea, ci reprezintă prima zi în care inculpatul își poate exercita dreptul la apărare, așa încât sesizarea trebuie formulată înainte de ultima zi a termenului, iar nu în ultima zi a sa, care este cuprinsă în termen.

IX. Raportul asupra recursului în interesul legii

58. Judecătorul-raportor, prin raportul întocmit în cauză, a constatat că recursul în interesul legii este admisibil, apreciind ca fiind îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile art. 471 și 472 din Codul de procedură penală, referitoare la titularul sesizării și la existența unei chestiuni de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, fiind depuse hotărâri definitive ce denotă existența unei jurisprudențe neunitare referitoare la problema de drept care constituie obiectul recursului în interesul legii.

59. Judecătorul-raportor a apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale ce vizează problema de drept ce formează obiectul sesizării, nu se consideră în termen sesizarea cu rechizitoriul prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă sau cu propunerea de prelungire a duratei măsurii arestării preventive sau a arestului la domiciliu, formulată în ultima zi a termenului, calculat potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, examinând sesizarea având ca obiect recursul în interesul legii, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

X.1. Admisibilitatea recursului în interesul legii

60. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a făcut de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 471 din Codul de procedură penală, potrivit cărora:

(1) Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție sau colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

(2) Cererea trebuie să cuprindă soluțiile diferite date problemei de drept și motivarea acestora, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului sau, după caz, a Curții de Justiție a Uniunii Europene, opiniile exprimate în doctrină relevante în domeniu, precum și soluția ce se propune a fi pronunțată în recursul în interesul legii.

(3) Cererea de recurs în interesul legii trebuie să fie însoțită, sub sancțiunea respingerii ca inadmisibilă, de copii ale hotărârilor judecătorești definitive din care rezultă că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit de instanțele judecătorești.

61. Sub aspectul condițiilor de admisibilitate, art. 472 din Codul de procedură penală prevede că recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.

62. Verificând regularitatea investiției Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu textele de lege menționate, care enumeră, în categoria subiecților de drept care pot promova recurs în interesul legii, pe procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, se constată că această primă cerință referitoare la titularul dreptului de sesizare este îndeplinită.

63. Totodată, se constată existența unei interpretări diferite date de instanțele judecătorești în ceea ce privește termenul reglementat de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, calculat potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din același cod. Analiza hotărârilor judecătorești anexate cererii de recurs în interesul legii relevă existența unei practici neunitare, cristalizată în două orientări jurisprudențiale diferite cu privire la problema de drept a cărei interpretare se solicită.

64. Constatând îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de sesizare prevăzute de art. 471 și 472 din Codul de procedură penală, se consideră că se impune dezlegarea problemei de drept prin pronunțarea unei decizii în interesul legii.

X.2. Analiza pe fond a problemei de drept

65. Respectarea *principiului legalității* procesului penal, enunțat de art. 2 din Codul de procedură penală și consfințit prin dispozițiile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, este o cerință obiectivă care se impune a fi îndeplinită pe tot parcursul procesului penal, care se desfășoară în conformitate cu dispozițiile prevăzute de lege.

66. Printre condițiile *cerute de lege* pentru ca un act, o activitate sau măsură procesuală să fie îndeplinită ori un drept procesual să fie exercitat, în mod valabil, se numără și condiția privitoare la *respectarea timpului* în care trebuie sau pot fi realizate; termenele stabilite prin lege fiind distincte de termenele judiciare care, în principiu, rămân la latitudinea organului judiciar.

67. Prin *instituția termenului*, astfel cum este reglementată în art. 268-271 din Codul de procedură penală, legea asigură îndeplinirea actelor în intervalele de timp impuse de succesiunea firească a etapelor procesuale menite să garanteze îndeplinirea actului de justiție.

68. Reglementând verificarea legalității și temeiniciei măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară, la sesizarea instanței prin rechizitoriul prin care procurorul a dispus trimiterea în judecată a *inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă*, prin dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală se prevede că rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei, se înaintează judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă, **cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia**.

69. Același termen legal se regăsește în art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală care statuează asupra *prelungirii duratei măsurii arestului la domiciliu* în cursul urmăririi penale, în sensul că procurorul înaintează propunerea motivată judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța competentă, **cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia**.

70. Deopotrivă, în dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală se regăsește termenul de **cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive**, pentru depunerea la judecătorul de drepturi și libertăți de către procuror, în faza de urmărire penală, a propunerii de *prelungire a duratei măsurii arestării preventive*, împreună cu dosarul cauzei.

71. Pentru dezlegarea în drept, solicitată pe calea prezentului recurs în interesul legii, în sensul lămuririi sintagmei **cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive** — astfel cum este prevăzută în textele legale de mai sus, interesând dacă este în termen sesizarea procurorului în ultima zi a acestuia, calculat conform art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală, se consideră că nu poate fi disociată rațiunea reglementării termenului de atributele acestuia întrucât se află în interdependență, fiind exclusă o optică unilaterală de interpretare a sintagmei de mai sus. Caracteristicile cumulate ale termenului de referință (ce vor fi dezvoltate în cele ce succedă) constituie premisa atingerii scopului pentru care a fost instituit, iar importanța materiei în care funcționează termenul (măsurile preventive) determină trăsături ale termenului (procedural imperativ).

72. Termenul de depunere a propunerii de prelungire a duratei arestării preventive, prevăzut de **art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală**, a primit prin Decizia Curții Constituționale nr. 336/2015 interpretarea compatibilă cu Legea fundamentală și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fiind statuat că **rațiunea** lui este aceea de a *asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat și de a elimina arbitrariul cât privește dispunerea prelungirii măsurii privative de libertate* (paragraful 48).

73. Astfel, instanța de contencios constituțional a evidențiat că depunerea propunerii de prelungire cu mai puțin de 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive încalcă prevederile art. 24 din Constituție și art. 20 din Legea fundamentală raportat la dispozițiile art. 6 paragraful 3 lit. b) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât drepturile garantate de Convenție trebuie să fie concrete și efective, iar nu drepturi teoretice și iluzorii. A fost evocată jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului ce conturează extrem de elocvent dimensiunile reale ale *dreptului la apărare și obligațiile organelor judiciare în asigurarea unei efective realizări a acestui drept*, condiții în care instanța de judecată are obligația să înlăture orice manifestare de superficialitate și formalism în ceea ce privește respectarea dreptului la apărare, acordând persoanei acuzate timpul și facilitățile necesare pentru a-și pregăti apărarea.

74. Deopotrivă, Curtea Constituțională a reținut că, în situația în care procurorul depune propunerea de prelungire a arestării preventive la instanță cu mai puțin de 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia, intervalul de timp astfel rămas este insuficient pentru studierea de către judecător a cauzei, pentru derularea ședinței și pentru soluționarea propunerii în raport cu dispozițiile referitoare la *înfăptuirea justiției*, cuprinse în art. 124 din Legea fundamentală, astfel că o altă valență a scopului termenului reglementat de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală este reprezentată de necesitatea *înlăturării arbitrarului* în adoptarea soluției, prin acordarea judecătorului a unui interval de timp suficient pentru a lua cunoștință de dosarul cauzei, a putea delibera și dispune în cunoștință de cauză cu privire la cererea de prelungire a măsurii privative de libertate.

75. În acest context, Curtea Constituțională a reținut, în cuprinsul Deciziei nr. 336/2015, că *termenul procedural* de depunere a propunerii de prelungire a arestării preventive la judecătorul de drepturi și libertăți, **cu cel puțin 5 zile înainte**

de expirarea duratei arestării preventive, nu este un termen de recomandare, ci *are natura juridică a unui termen peremptoriu*, iar nerespectarea lui este de natură să cauzeze o vătămare procesuală concretizată în încălcarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat și atrage incidența normelor procesuale penale ale art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală, sancțiunea pentru nerespectarea acestui termen fiind decăderea procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunerea de prelungire a duratei arestului preventiv și **nulitatea absolută** a actului făcut peste termen (paragrafele 26, 48, 49).

76. Prin Decizia nr. 20/2017 pronunțată în recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că termenul de 5 zile, prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, este un *termen procedural, minim, de regresivitate și se calculează potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală*, respectiv în calculul termenului nu se socotește ziua în care începe să curgă termenul și nici ziua în care se împlinește, iar în situația în care ultima zi a acestui termen cade într-o zi nelucrătoare termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare anterioare. Decizia a dat dezlegare unei chestiuni de drept care generase practică neunitară, unele instanțe considerând că termenul este substanțial și se calculează în conformitate cu art. 271 din același cod, și anume pe zile pline (sistem de calcul în care ziua de la care începe să curgă și ziua în care expiră termenul intră în durata acestuia).

77. Dispozițiile **art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală**, ce reglementează verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară, au făcut obiectul controlului de constituționalitate (*Decizia* nr. 145 din 17 martie 2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 10 iunie 2016, *Decizia* nr. 251 din 5 mai 2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 16 iunie 2016, *Decizia* nr. 276 din 10 mai 2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 28 iulie 2016, *Decizia* nr. 698 din 29 noiembrie 2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, *Decizia* nr. 702 din 29 noiembrie 2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 19 aprilie 2017, *Decizia* nr. 53 din 2 februarie 2017 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 11 mai 2017), iar Curtea Constituțională, deși a respins, ca inadmisibile, excepțiile invocate, a statuat că dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt clare, precise și previzibile, îndeplinind condițiile referitoare la calitatea legii, și că nerespectarea termenului de 5 zile prevăzut în cuprinsul acestora prin sintagma **cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia** este de natură să cauzeze o vătămare procesuală, concretizată în încălcarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului supus măsurii preventive, așa încât sunt incidente normele procesuale penale ale art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală, sancțiunea pentru nerespectarea acestui termen fiind decăderea organelor judiciare competente din exercițiul dreptului de a proceda la prelungirea măsurii preventive în cauză și **nulitatea absolută** a actului făcut peste termen.

78. De asemenea, instanța de contencios constituțional a reținut că termenul prevăzut de dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală **are aceeași natură juridică** cu cel prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, fiind un *termen peremptoriu*, dar, spre deosebire de situația avută în vedere la pronunțarea Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015 — când instanța de contencios constituțional a intervenit pe fondul unei practici judiciare cvasiunanime și de durată, aparținând inclusiv Înaltei Curți de Casație și Justiție, practică judiciară care a dat textului valențe neconstituționale —, în cazul termenului stabilit de art. 207 alin. (1) din Codul de procedură

penală s-a arătat că nu se putea vorbi de o atare interpretare a dispozițiilor de lege criticate, interpretare care să fie, în același timp, *ulterioară* publicării deciziei mai sus menționate. S-a specificat: *Curtea nu are competența de a elimina, pe calea controlului de constituționalitate, din conținutul normativ al textului, o anumită interpretare izolată și vădit eronată a acestuia, legislația în vigoare oferind alte remedii procesuale ce au ca scop interpretarea unitară a normelor juridice* (Decizia nr. 276/2016, paragraful 21).

79. Ulterior, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor **art. 207 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală**, prin Decizia nr. 16/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, s-a stabilit că termenul *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive* este un termen *peremptoriu*, iar încălcarea sa atrage decăderea procurorului din dreptul de a formula cereri privind măsurile preventive și nulitatea actului făcut în acest sens peste termen, precum și imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a verifica din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive înainte de expirarea duratei acesteia, subliniindu-se că procedura prevăzută de dispozițiile art. 207 din Codul de procedură penală *este relativ similară* celei reglementate pentru faza de urmărire penală în art. 235 din același cod.

80. În această ordine de idei, completul competent pentru soluționarea recursului în interesul legii a subliniat că, în mod evident, și în faza de cameră preliminară a procesului penal, în legătură cu măsura preventivă, inculpatul trebuie să beneficieze de un interval de timp îndestulător pentru pregătirea unei apărări efective și, *totodată*, trebuie asigurate condițiile pentru înlăturarea oricărei aparențe de arbitrar în modul în care judecătorul dispune cu privire la măsura preventivă, prin existența unui interval de timp suficient pentru studierea cauzei. Împrejurarea că verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive și luarea unei decizii cu privire la menținerea ori nementinerea acesteia se face din oficiu (indiferent de existența sau inexistența unei propuneri formulate de procuror, potrivit art. 330 din Codul de procedură penală, prin rechizitoriu) s-a considerat a fi, în contextul examinat, lipsită total de relevanță, întrucât, *independent de titularul cererii sau de etapa procesuală, toate aceste garanții procesuale trebuie asigurate*. Prin urmare, numai sesizarea instanței prin rechizitoriu, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea măsurii preventive, *generează* actul judecătorului de cameră preliminară de a proceda la verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive și de a decide, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, dacă este cazul ca această măsură să fie sau nu menținută.

81. În considerarea celor ce precedă și având în vedere că atât *măsura arestării preventive*, cât și *măsura arestului la domiciliu* reprezintă *măsuri preventive privative de libertate* (în acest sens, Decizia nr. 22/2017 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 3 martie 2017), cu toate consecințele ce decurg din această calificare, se apreciază că termenul *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii arestului la domiciliu*, reglementat de **art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală**, se definește tot ca un termen procedural pe zile, imperativ, minim, de regresivitate, care se calculează conform art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală. Măsura arestului la domiciliu trebuie însoțită de ansamblul garanțiilor recunoscute în cazul măsurii preventive privative de libertate a arestului preventiv având în vedere similitudinea celor două măsuri din perspectiva naturii și a substanței acestora, aspect stabilit atât de Curtea Constituțională, cât și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

82. Interpretarea dispozițiilor art. 207 alin. (1) și art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală pune în discuție imperativul respectării acelorași dispoziții constituționale și convenționale ca cele pe care se fundamentează Decizia nr. 336/2015 a Curții Constituționale, astfel că, *mutatis mutandis*, toate considerentele deciziei sunt incidente și în privința termenului prevăzut pentru procedurile reglementate de textele legale antereferite.

83. În acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 336/2015, prin art. I pct. 28 din Legea nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 6 iulie 2023), au fost modificate dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, în sensul că propunerea de prelungire a duratei măsurii arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depune la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive, sub **sancțiunea nulității absolute** (caz de nulitate absolută distinct de cele de la art. 281 din Codul de procedură penală).

84. Sancțiunea procesual penală a nulității absolute operează drept consecință a încălcării de către procuror a termenului peremptoriu/imperativ care disciplinează desfășurarea procesului penal în materia măsurilor preventive și garantează dreptul la apărare al inculpatului, prin nerespectarea sa producându-se o vătămăre a dreptului la apărare al inculpatului, care nu poate fi acoperită și care interesează îndeplinirea actului de justiție.

85. Respectarea întocmai a termenelor legale de referință (cu reglementare similară) reprezintă un element important în desfășurarea procesului penal, fără de care ar fi imposibilă garantarea nu doar a principiului legalității, ci și a altor principii fundamentale ale procesului penal, respectiv prezumția de nevinovăție, principiul aflării adevărului, garantarea libertății persoanei și a dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil.

86. La nivel strict teoretic, *termenurile procedurale* (în care se încadrează subcategoria termenelor imperative) impun efectuarea în ritm rezonabil a tuturor operațiunilor specifice fiecărei faze procesuale, în vederea realizării scopului procesului penal, fără a împiedica aflarea adevărului sau lezarea în vreun fel a drepturilor și intereselor legitime ale părților; având un moment inițial, de la care încep să curgă (*dies a quo*) și un moment final, la care iau sfârșit (*dies ad quem*).

87. În conformitate cu art. 269 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, termenurile procedurale **încep** să curgă la momentul prevăzut în actul care a provocat curgerea termenului, în afară de cazul când legea dispune altfel, iar în calculul termenului procedural pe zile **nu se socotește** ziua în care începe să curgă termenul și nici ziua în care se împlinește.

88. Dacă face parte din categoria *termenurilor de regresivitate*, termenul procedural pe zile se calculează în sensul invers curgerii timpului, așa încât ultima zi a termenului se situează într-o zi calendaristică *anterioară* zilei de la care a început să curgă.

89. În aceste condiții, la calcularea termenului procedural pe zile, de regresivitate **cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea măsurii preventive** (după caz, *arestare preventivă, arest la domiciliu, control judiciar*), prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, este important a distinge **ziua în care începe să curgă**, care însă nu se socotește și corespunde zilei în care expiră durata măsurii preventive (cunoscută cu certitudine). În continuare, se numără regresiv 5 zile, dintre care a cincea zi indică **ziua în care se împlinește** termenul, însă, dat fiind că este procedural, nici această zi nu se socotește, însemnând că nu constituie ziua în care expiră termenul. Calculând mai departe, în sensul invers curgerii timpului, următoarea zi este **ultima zi** a termenului,

respectiv **ziua în care expiră**. În final, termenul calendaristic pe zile ajunge să fie suplimentat cu două unități de timp, dacă ultima zi cade într-o zi lucrătoare.

90. Pentru situația în care *ultima zi* a termenului procedural (succesiv sau regresiv), cade într-o zi *nelucrătoare*, legiuitorul a prevăzut la art. 269 alin. (4) din Codul de procedură penală că termenul **expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează**, ceea ce înseamnă că ziua în care va expira termenul va fi *ulterioară* ultimei zile lucrătoare a termenului, când se socotește în sensul curgerii timpului (*termen succesiv*) sau va fi o zi *anterioară* ultimei zile lucrătoare a termenului, când se socotește în sensul invers curgerii timpului (*termen regresiv*). În conformitate cu acest mod de calcul, termenele procedurale pe zile încorporează mai multe unități de timp (zile), în funcție de numărul zilelor lucrătoare consecutive zilei lucrătoare în care ar fi căzut ultima zi a termenului dacă era zi lucrătoare, prelungirea termenului fiind făcută întotdeauna până la prima zi lucrătoare (când termenul expiră).

91. Așadar, dat fiind sensul invers curgerii timpului în care se calculează termenul similar prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, se constată că face parte din termen, în integralitatea sa, regresiv privită, prima zi *lucrătoare* anterioară ultimei zile *nelucrătoare* a termenului, în baza art. 269 alin. (4) din Codul de procedură penală. O altă interpretare ar conduce la concluzia că, deși zilele termenului în discuție se numără regresiv, curgerea ultimei zile ar fi văzută în succesiunea orelor ce o compun, contrar dispozițiilor art. 269 alin. (4) din Codul de procedură penală care instituie instituția prorogării termenului, și ar avea loc o restrângere nelegală a termenului.

92. De altfel, în considerentele Deciziei nr. 20/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent pentru soluționarea recursului în interesul legii, s-a arătat că, dacă *ultima zi* a termenului regresiv prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală cade într-o zi lucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare *anterioare*.

93. Modalitatea de calcul al termenelor procedurale pe zile, și anume pe unități libere de timp, fie că sunt de succesiune, fie de regresivitate, este unică și general valabilă de vreme ce legiuitorul nu a făcut nicio distincție prin prevederile art. 269 alin. (2) din Codul de procedură penală, iar *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*.

94. A considera că sunt respectate dispozițiile legale când, în ultima zi a termenului reglementat de art. 235 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, procurorul a sesizat instanța cu propunerea de prelungire a duratei arestării preventive/arestului la domiciliu sau a sesizat instanța cu rechizitoriul în cauzele în care față de inculpat s-a dispus o măsură preventivă înseamnă a accepta că termenul în discuție are *natură mixtă* (socotit prin combinarea regulilor de calcul al termenelor procedurale și substanțiale), categorie care nu se regăsește în legislația în vigoare. În doctrină s-a precizat că *pentru a crea garanția unei mai largi posibilități de a exercita un drept procesual condiționat de un termen, codul actual, ca și cel anterior, a adoptat sistemul de calcul pe ore și zile libere, în detrimentul sistemului mixt (Tratat de Drept procesual penal, ediția a 3-a, Editura Hamangiu, 2013, Grigore Gr. Theodoru, fila 424).*

95. Legiuitorul a prevăzut, în partea finală a art. 269 alin. (1) din Codul de procedură penală, o singură excepție (exprimată prin sintagma *în afară de cazul când legea dispune altfel*), însă aceasta vizează exclusiv momentul *de la care începe* să curgă termenul și, în niciun caz, nu afectează modalitatea de calcul al termenelor procedurale, ce a fost stabilită expres și exclusiv în alin. (2)-(4) ale aceluiași articol.

96. În aceste condiții, termenul prevăzut de art. 235 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală este respectat dacă procurorul formulează propunerea de prelungire a duratei arestării preventive/arestului la domiciliu sau sesizează instanța cu rechizitoriul în cauzele în care inculpatul se află sub imperiul unei măsuri preventive, numai *după* expirarea acestui termen, adică după curgerea regresivă și a ultimei zile a termenului, zi în care termenul expiră și face parte din acesta. Actul îndeplinit de procuror înainte de împlinirea acestui termen peremptoriu/imperativ, văzut regresiv, devine tardiv (în mod diferit, nerespectarea termenelor prohibitive/dilatorii pune în discuție prematuritatea actelor).

97. Prin aprecierea ca legală a sesizării procurorului în *ultima zi* a termenului — identic stabilit în textele legale vizate prin prezentul recurs în interesul legii, s-ar da eficiență exclusiv valorii minimale a termenului, reliefată prin expresia *cu cel puțin 5 zile înainte de (...)*, or această trăsătură nu repercutează asupra efectelor ce decurg din caracterul procedural, imperativ și de regresivitate al termenului.

98. Nefiind singurul atribut al termenului, caracterul minimal al acestuia conlucrează la determinarea, în parametrii legali, a termenului *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive*, alături de manifestarea celorlalte particularități (procedural, pe zile, imperativ și regresiv). Termenul nu se ajustează după criteriul ca între expirarea măsurii preventive și depunerea propunerii de prelungire a măsurii arestării preventive/arestului la domiciliu sau sesizarea instanței cu rechizitoriul în cauzele în care inculpatul se află sub puterea unei măsuri preventive să existe cel puțin 5 zile libere în care inculpatul să își poată exercita dreptul la apărare.

99. Ca atare, *ultima zi* a termenului examinat nu aparține procurorului — titularul sesizării, în virtutea caracteristicilor acestuia care, numai aplicate conjugat, conduc la determinarea legală a duratei sale. A raționa diferit înseamnă a se aprecia că procurorul se poate adresa instanței în procedurile analizate, aleatoriu, în oricare altă zi în care termenul curge, de vreme ce nu există o distincție calitativă între ultima zi și celelalte zilele ce îl compun.

100. În mod efectiv, inculpatul poate avea la dispoziție mai mult de 5 zile pentru pregătirea apărării, însă *sistemul de calcul pe zile libere* este singurul care lasă neatins un termen real de 5 zile, prin adăugarea cel puțin a două zile suplimentare, acesta constituind intervalul de timp apreciat suficient de legiuitor pentru garantarea efectivă a dreptului la apărare al inculpatului, dar și pentru respectarea exigențelor privind înfăptuirea justiției care s-ar realiza pripit în lipsa unui termen rezonabil, necesar pentru studierea cauzei de către judecător, derularea ședinței și soluționarea sesizării, în scopul înlăturării oricărei aparențe de arbitrar în adoptarea soluției, obligație ce trebuie adusă, însă, la îndeplinire *anterior* expirării duratei măsurii preventive [art. 235 alin. (4), art. 222 alin. (5), art. 207 alin. (3) din Codul de procedură penală].

101. Dubla valență a scopului de reglementare a termenului, respectiv garantarea dreptului la apărare și buna înfăptuire a actului de justiție, nu afectează unicitatea termenului și nici natura procedurală a acestuia, fiind lipsit de relevanță că începe să curgă (regresiv) din ziua în care expiră un termen substanțial, cel pentru care s-a luat/prelungit anterior măsura preventivă.

102. Exercitarea dreptului la apărare trebuie garantată în toate componentele sale, nu doar sub aspectul asigurării apărării prin avocat ales sau desemnat din oficiu, având un conținut mai profund, inclusiv în sensul în care judecătorul trebuie să ia măsuri pentru a acorda, fără formalism, un timp îndestulător pentru ca apărătorul inculpatului să își exercite efectiv drepturile și obligațiile.

103. Dreptul la apărare cuprinde garanția de a beneficia de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării, în baza art. 10 alin. (2) din Codul de procedură penală, în scopul asigurării unei apărări concrete și efective, iar între înlesnirile necesare pregătirii apărării, un rol central este ocupat de dreptul de a consulta dosarul [art. 235 alin. (2) din Codul de procedură penală], a cărui exercitare este posibilă în mod real prin stabilirea duratei legale a termenului de referință, garanție a eliminării oricărei superficialități în ceea ce privește respectarea dreptului la apărare. Dispozițiile art. 94 alin. (7) din Codul de procedură penală prevăd, de asemenea, că, în vederea pregătirii apărării, avocatul inculpatului are dreptul de a lua cunoștință de întreg materialul dosarului de urmărire penală în procedurile desfășurate în fața judecătorului de drepturi și libertăți privind măsurile privative sau restrictive de drepturi la care avocatul participă.

104. Nesocotirea termenului în discuție, cu consecințe asupra duratei sale, poate conduce la imposibilitatea acordării unui termen adecvat pentru exercitarea dreptului la apărare, prin amânarea soluționării cauzei și acordarea unui termen foarte scurt, insuficient realizării unei apărări efective.

105. Nu lipsit de importanță este că, în procedura de judecare a căii de atac, există obligația **imperativă** pentru judecător de a soluționa contestația *înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior*, în cazurile în care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus respingerea propunerii de prelungire a arestării preventive, revocarea măsurii preventive sau înlocuirea cu altă măsură preventivă [art. 204 alin. (5) din Codul de procedură penală], precum și în cazurile în care judecătorul de cameră preliminară a dispus revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea unei măsuri preventive cu altă măsură preventivă [art. 205 alin. (5) din Codul de procedură penală].

106. Față de prevederile art. 474¹ din Codul de procedură penală și caracterul obligatoriu al dezlegării date problemei de drept relative la caracterul imperativ al sintagmei *înainte de expirarea duratei arestării preventive* (preluată în noua reglementare) are aplicabilitate actuală, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 25 din 2 iunie 2008, pronunțată de instanța supremă în cadrul soluționării unui recurs în interesul legii (Monitorul Oficial la României, Partea I, nr. 372 din 3 iunie 2009), în care

s-a statuat că dispozițiile art. 159 alin. 8 fraza a II-a din Codul de procedură penală din 1968 se interpretează în sensul că sintagma folosită de legiuitor *înainte de expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior încheierii atacate* are caracter imperativ, și nu de recomandare, așa încât *recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus admiterea sau respingerea propunerii de prelungire a măsurii arestării preventive va fi soluționat întotdeauna înainte de expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior încheierii atacate*.

107. Raportat la această din urmă obligație prevăzută în sarcina judecătorului, regula de calcul pe unități libere de timp al termenului prevăzut de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală este singura care asigură soluționarea contestațiilor, *în situațiile expres prevăzute de lege*, anterior expirării duratei măsurii preventive.

108. Pentru toate considerentele expuse se apreciază că, prin instituirea termenului *cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea măsurii preventive*, prin art. 235 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, se asigură, în esență, dreptul fundamental la apărare al inculpatului, care, prin importanța pe care o are în materia măsurilor preventive, **excedează sferei intereselor acestuia, interesând întreg procesul penal și activitatea judiciară în general**, contribuind deopotrivă la buna înfăptuire a actului de justiție prin eliminarea arbitrarului în luarea deciziilor referitoare la măsurile preventive.

109. Termenul de referință relevă un aspect funcțional al desfășurării procesului penal, astfel că sesizarea depusă de procuror în ultima zi a termenului, adică în alte condiții decât cele legale, influențează negativ justa soluționare a cauzei.

110. Natura imperativă a termenului examinat atrage drept consecință a nerespectării sale vătămarea dreptului la apărare al inculpatului care nu poate fi acoperită și interesează buna desfășurare a procesului penal, în general.

111. În consecință, sesizarea procurorului în materia măsurilor preventive este considerată în termen dacă este formulată, cel mai târziu, în ziua ce precedă ultima zi a termenului reglementat de art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, care se socotește potrivit dispozițiilor art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală, de la care nu există nicio derogare legală.

112. Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor art. 473 și 474 din Codul de procedură penală,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 207 alin. (1), art. 222 alin. (4) și art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, stabilește că nu se consideră în termen sesizarea cu rechizitoriul prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă sau cu propunerea de prelungire a duratei măsurii arestării preventive ori a arestului la domiciliu, formulată în ultima zi a termenului, calculat potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 februarie 2025.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Costin Cristian Pușcă

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.910	800	290
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.450		320
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.180		470
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	990		110
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.960		360
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.680		340
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.270		120

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

